

[Dubbelklicka för att infoga Bild]

Redovisning av Stockholmsjobb Oktober 2021

[stockholm.se](https://www.stockholm.se)

"[Dubbelklicka för att lägga till logotyp eller ta bort denna text]"

Redovisning av Stockholmsjobb
Oktober 2021

Dnr: AMF 2021/889

Redovisning av Stockholmsjobb

Sammanfattning

Ärendet är arbetsmarknadsförvaltningens redovisning av insatsen Stockholmsjobb. Redovisningen innefattar uppföljning av effekten av Stockholmsjobb inklusive en effektutvärdering genomförd av Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU. Redovisningen omfattar även hur insatsen utvecklats över tid samt förvaltningens bedömning av behov av fortsatt utveckling av insatsen Stockholmsjobb.

Arbetsmarknadsförvaltningen följer upp Stockholmsjobb genom andelen som arbetar eller studerar tre månader efter avslutat Stockholmsjobb. Andelen som gått vidare till anställning på reguljära arbetsmarknaden har minskat sedan 2020, särskilt för kvinnor och särskilt till subventionerade anställningar. Det finns troligen en påverkan av förändrade förutsättningar på arbetsmarknaden till följd av pandemin men även ökade kompetenskrav inom vissa branscher och längre handläggningstider för beslut om lönesubventioner kan ha haft påverkan.

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU, har genomfört en effektutvärdering av Stockholmsjobben som fanns under åren 2010-2015. Utvärderingen finner positiva sysselsättningseffekter för deltagare vars anställning har varit förlagd inom den ordinarie kommunala verksamheten, ungdoms- anställning och basanställningar, men negativa effekter för personer som har jobbat som Stockholmsvärdar. Utvärderingen visar även att sannolikheten att ta emot försörjningsstöd minskade för deltagarna i Stockholmsjobb medan sannolikheten att få ersättning från a-kassan ökade.

Underlag från SCB som Arbetsmarknadsförvaltningen beställt om huvudsaklig inkomstkälla för deltagare i Stockholmsjobb innan respektive efter insatsen visar en tydlig förändring vad gäller minskat behov av försörjningsstöd bland personer som haft Stockholmsjobb. Underlagen visar också positiva effekter av förvärvsarbete.

IFAU:s rapport konstaterar att arbetsplatsen där deltagaren är placerad under den tillfälliga anställningen spelar roll och fungerar bättre ju närmare vanliga jobb de är. Merparten av Stockholmsjobben utförs på ordinarie arbetsplatser men Arbetsförvaltningen ser också behov av att vissa Stockholmsjobb även fortsatt genomförs på

anpassade arbetsplatser. Det grundar sig dels i behov av mer omfattande handledar- och arbetsledarstöd än vad som kan ges på ordinarie arbetsplatser och dels i att Stockholmsjobbet förutom att stärka deltagarens kompetens och arbetslivserfarenhet ibland också omfattar en större livsstilsförändring.

För att öka insatsens effektivitet med målsättningen att deltagaren efter avslutad insats arbetar eller studerar ser förvaltningen behov av att utveckla arbetssätt med tydliga lärandemål, att utveckla Stockholmsjobb som sammanhållna koncept inom några bristyrkesbranscher, att arbeta för att ytterligare skapa kopplingar till den ordinarie arbetsmarknaden t.ex. genom praktik, vidare matchning och samverkan med arbetsgivare för anställning efter insatsen samt kompetensutveckling kopplat till bristyrken. Förvaltningen konstaterar också att konkurrensen om arbetsplatser i staden har ökat vilket påverkar möjligheter till kvalitativa arbetsplatser för Stockholmsjobb. För att öka tillgången till Stockholmsjobb med nära koppling till den reguljära arbetsmarknaden anser förvaltningen att det skulle vara en stor fördel om Stockholmsjobb kunde utföras hos stadens upphandlade leverantörer.

Bakgrund

Ett stort antal kommuner i landet erbjuder olika typer av kommunala arbetsmarknadsanställningar. Det huvudsakliga syftet är att erbjuda ett steg in på arbetsmarknaden för personer som har en lång tid av arbetslöshet och bidragsberoende bakom sig och där andra insatser prövats utan resultat. Kommunerna önskar aktivt bidra till att den enskilde, genom att få en tillfällig kommunal arbetsmarknadsanställning på en riktig arbetsplats, ska kunna öka sina förutsättningar att i nästa steg få ett arbete på öppna arbetsmarknaden. Insatserna ersätter inte arbetsförmedlingens insatser – men kompletterar dessa för kommunens målgrupper där kommunerna bedömt att arbetsförmedlingens insatser varit otillräckliga för att bryta långvarig arbetslöshet kopplat till behov av kommunalt försörjningsstöd.

Ur ett ekonomiskt perspektiv innebär de kommunala visstidsanställningarna i praktiken ofta att kostnader för försörjningsstöd under en tid ”växlas” mot kostnader för en tillfällig anställning som i många fall också kombineras med en viss del statligt anställningsstöd.

Staden har sedan 2010 via Jobbtorg Stockholm erbjudit kommunala visstidsanställningar för olika målgrupper. Antalet har ökat över tid

och uppgår för närvarande till 800 arbetsplatser i förvaltningar och bolag under namnet ”Stockholmsjobb”. Ansvar och medel för stockholmsjobben är fördelat mellan stadsdelsnämnderna och arbetsmarknadsnämnden medan det operativa arbetet i huvudsak samordnas av arbetsmarknadsnämnden.

Under åren har återkommande frågor ställts om Stockholmsjobbets effektivitet och kvalitet. Förvaltningen har därför fått i uppdrag av arbetsmarknadsnämndens ordförande att sammanställa en rapport om Stockholmsjobben med fokus på uppföljning, kvalitet och kvalitetsutveckling.

Förvaltningens redovisning

Insatsen Stockholmsjobb

Stockholmsjobb är en arbetsmarknadsinsats som inkluderar en kommunal visstidsanställning i någon av stadens verksamheter (fackförvaltningar, stadsdelsförvaltningar eller bolag). De första kommunala visstidsanställningarna inom Jobbtorg Stockholm, ungdomsanställningar och Stockholmsvärdar, infördes 2010. Sedan dess har antalet kommunala visstidsanställningar utökats och är sedan 2015 del av en sammanhållen arbetsmarknadsinsats under benämningen Stockholmsjobb.

Stockholmsjobb riktas till personer med försörjningsstöd som har en utsatt position på arbetsmarknaden och till unga 16-29 år som har behov av särskilda stödinsatser för att komma in i arbete eller studier. Syftet är att bidra till en långsiktig och hållbar etablering på arbetsmarknaden för den enskilde. Målet är att deltagaren efter avslutad insats arbetar eller studerar.

Stöd inför, under och efter insatsen

Stockholmsjobb är en sammanhållen insats som innefattar en kommunal visstidsanställning. Jobbtorg Stockholm arbetar utifrån Supported Employment¹ vilket innebär att stöd ges inför den kommunala visstidsanställningen, under hela anställningen utifrån deltagarens och arbetsgivarens behov samt uppföljande stöd efter anställningens slut.

Inför anställningen sker förberedande aktiviteter såsom introduktion, kartläggning, planering av eventuella parallella

¹ Supported Employment är en arbetsmetod med målsättning att ge individuellt stöd till människor som vill finna, få och behålla en anställning på den reguljära arbetsmarknaden.

studier, matchning till arbetsplatsen där anställningen ska utföras samt inledande praktik.

Under anställningen sker kontinuerlig uppföljning och löpande stöd ges till både deltagare och arbetsplats. Stödet syftar till att säkerställa hållbarheten i anställningen, men även till att snarast möjligt påbörja arbetet med att stödja deltagaren till nästa steg, med målet arbete på öppna arbetsmarknaden eller studier. Parallella insatser som syftar till att ge stöd till nästa steg kan t.ex. handla om jobbsökaraktiviteter och matchning mot arbetsgivare, studie- och yrkesvägledning, coachande/motiverande samtal samt kurser och utbildningar som ligger i linje med deltagarens yrkesspår.

Anställningarna inom Stockholmsjobb ska vara möjliga att kombinera med utbildning, vilket innebär att den anställde har rätt att delta i utbildning på betald arbetstid på upp till 50 procent. Efter anställningen ges fortsatt, frivilligt, stöd under tre månader. För personer som inte kommit ut i arbete eller studier ges fortsatt stöd med jobbsökning, matchning och studie- och yrkesvägledning under denna period.

Olika typer av Stockholmsjobb

2021 är årsmålet för antalet Stockholmsjobb satt till 800 platser. Stockholmsjobb genomförs både som anställningar i stadens olika verksamheter och på för insatsen särskilt anpassade arbetsplatser. Stockholmsjobb inom stadens ordinarie verksamheter står för ca 75 procent av alla anställningar. Deltagaren bidrar med kvalitetshöjande arbetsuppgifter på arbetsplatsen utan att ersätta ordinarie personal. Vanliga arbetsplatser är till exempel förskola, skola, äldreomsorg eller inom den kommunala administrationen.

Stockholmsjobb som genomförs på anpassade arbetsplatser kan liknas vid en betald form av arbetsträning. Arbetsplatsen är särskilt skapad för insatsen och bortsett från handledare och arbetsledare har alla anställda tidsbegränsade anställningar. Den typen av anställningar fyller ett syfte när det finns behov av ett närmare handledar- och arbetsledarstöd än vad som kan ges på en ordinarie arbetsplats.

I tabellen nedan beskrivs samtliga typer av Stockholmsjobb, vilken målgrupp de riktar sig till, omfattning och om de genomförs inom stadens ordinarie verksamheter eller på anpassade arbetsplatser.

Tabell 1 Sammanställning av olika typer av Stockholmsjobb

Typ av Stockholmsjobb	Målgrupp	Längd på anställning	Prognos antal platser 2021
Stockholmsjobb inom stadens ordinarie verksamheter			
Ungdomsanställningar	Unga 16-29 år	6-12 mån	230
Basanställningar (Sdf-finansierade & AMF-finansierade)	Försörjningsstödstagare som står långt ifrån arbetsmarknaden	12 mån	342
Serviceassistenter	Personer upp till 64 år med funktionsnedsättning	Upp till 24 mån	65
Stockholmsjobb med särskilt anpassade arbetsplatser			
Arbetslagsanställningar Arbetsplats är ett snickeri eller kontorsservice	Unga 20-29 år som tidigare varit i kriminella eller socialt utsatta sammanhang.	6-12 mån	75
Stockholmsvärdar Arbetet innebär plockstäd och vård av stadens gatumiljö.	Personer med långvarigt behov av försörjningsstöd	10 mån	85
Jobbstartsanställning Arbetsplatser: Lundaverkstaden och parkskötsel på Långholmen	Unga 18-29 år	6 mån	25

Uppföljning av Stockholmsjobb

Förvaltningen följer upp samtliga Stockholmsjobb genom mätning av *andel aspiranter som arbetar eller studerar tre månader efter avslutat Stockholmsjobb*. Mätningen genomförs genom individuell uppföljning av om deltagaren arbetar eller studerar tre månader efter avslutat stockholmsjobb.

Fördjupade effektutvärderingar har genomförts vid några tillfällen av externa utvärderingsinstitut. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk forskning, IFAU, har genomfört en effektutvärdering av Stockholmsjobben som redovisades september 2021.

För att följa långsiktiga effekter av inskrivning på Jobbtorg och specifikt av insatsen Stockholmsjobb Stockholm med större kontinuitet beställer förvaltningen sedan 2020 utdrag ur SCB:s register för att jämföra huvudsaklig inkomstkälla för deltagarna innan insatsen och upp till två år efter avslutad insats.

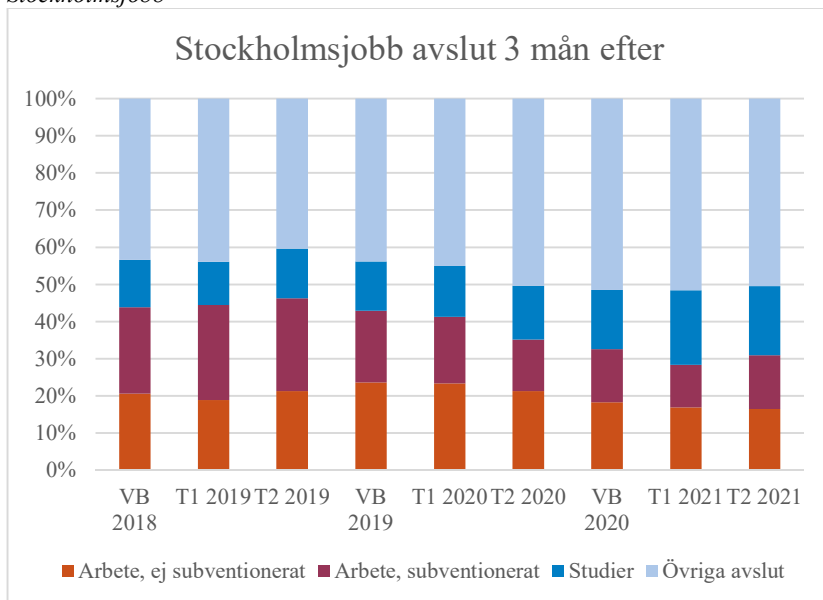
I syfte att följa upp upplevd kvalitet och upplevd progression bland deltagarna i Stockholmsjobb har en enkätundersökning genomförts.

Nedan redovisas resultat av de olika formerna för uppföljning av Stockholmsjobben.

Andel aspiranter som arbetar eller studerar tre månader efter avslutat Stockholmsjobb

Tabellen nedan visar utvecklingen över tid vad gäller andelen som arbetar eller studerar tre månader efter avslutat Stockholmsjobb under perioden 2018-2021. Under 2018-2019 uppgick andelen som avslutats till arbete eller studier till mellan 57 - 60 procent. Från T2 2020 syns en nedgång av resultatet och i VB 2020 var resultatet 48,5 procent.² Det är andelen som arbetar tre månader efter avslutat stockholmsjobb som har minskat och särskilt andelen som har subventionerad anställning. Det finns troligen en viss pandemieffekt vad gäller andelen som gått vidare till anställning på öppna arbetsmarknaden. Minskningen av subventionerade anställningar antas åtminstone till del bero på längre handläggningstider vad gäller beslut om lönesubventioner. Andelen som avslutats till studier har däremot ökat något på totalen.

Tabell 2 *Andel aspiranter som arbetar eller studerar tre månader efter avslutat Stockholmsjobb*

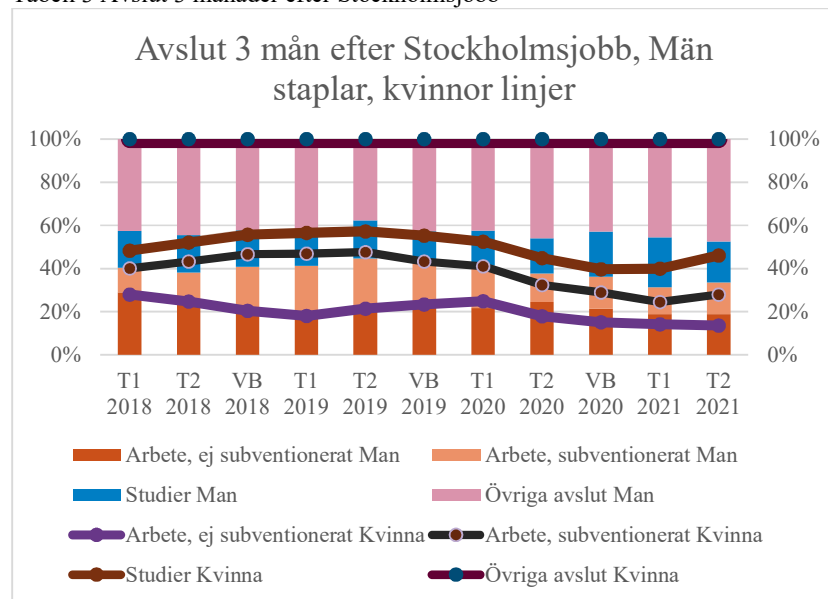

En närmare analys av resultaten uppdelat på kvinnor och män redovisas i tabell 3. Nedbrytningen på kön visar att det särskilt bland kvinnor skett en markant minskning av andel som arbetar tre månader efter stockholmsjobbet från T2 2020. Tidigare har resultaten för kvinnor och män varit relativt jämgoda när det gäller avslut till arbete och kvinnor gick i något högre utsträckning än män vidare till arbete. De olika mönstren för män och kvinnor kan bero på inom vilka branscher män respektive kvinnor har Stockholmsjobb och härledas till förändrade förutsättningar för anställningar

² Resultatet för T2 2020 omfattar Stockholmsjobb som avslutats maj 2019- april 2020 vid uppföljning tre månader efter avslutad insats.

inom olika branscher. Tillexempel har förändringar skett i stadens avtal för vikarieförmedlingar från augusti 2020 där kraven höjts för vikariat som exempelvis köksbiträden och barnskötare. Många Stockholmsjobbare har tidigare som ett nästa steg kunnat gå vidare till ett vikariat inom det område de haft sitt Stockholmsjobb men de skärpta kvalifikationskraven har påverkat antalet som får fortsatt anställning inom de branscherna.

Tabell 3 Avslut 3 månader efter Stockholmsjobb

Effektutvärdering av Stockholmsjobb, IFAU

IFAU har genomfört en effektutvärdering som studerat effekten för de deltagare som hade en kommunal visstidsanställning under perioden 2010-2015.³ Utvärderingen undersöker om det lett till ökad sysselsättning för deltagarna, om sannolikheten att ta emot försörjningsstöd minskat och om deltagarna i större utsträckning tar emot a-kassa efter avslutad anställning. Utvärderingen gäller tre typer av Stockholmsjobb; ungdomsanställningar, andra anställningar (kallas idag basanställningar) och stockholmsvärdar.

För att kunna skatta effekten av Stockholmsjobb har en jämförelsegrupp konstruerats som är så lik deltagarna som möjligt med avseende på faktorer som avgör om en individ placeras i ett Stockholmsjobb, till exempel ålder, utbildning, arbetsmarknads-historik och behov av försörjningsstöd. Utvärderingen har därefter jämfört hur sannolikheten att vara sysselsatt, att ta emot försörjningsstöd och att ta emot a-kasse-ersättning ser ut för de som har haft ett Stockholmsjobb med motsvarande sannolikheter i den

³ IFAU, Kommunal arbetsmarknadsanställning Väg till arbete eller a-kassa? 2021

konstruerade jämförelsegruppen, som istället har tagit del av Jobbtorgens övriga åtgärder.

Vilka erbjuds Stockholmsjobb?

IFAU konstaterar i rapporten att det är tydligt att det är deltagare som står längre från arbetsmarknaden som prioriteras för Stockholmsjobb. För samtliga typer av Stockholmsjobb som studerats har deltagarna i genomsnitt lägre arbetsinkomster under föregående två år än inskrivna generellt. Utmärkande för Stockholmsvärdar och andra anställningar är att deltagarna i genomsnitt också har längre arbetslöshetshistorik (inskrivna på Arbetsförmedlingen), har haft försörjningsstöd under längre period och är utrikesfödda i större utsträckning än genomsnittet för alla inskrivna på Jobbtorg. Det motsatta gäller ungdomsanställningar där deltagarna har kortare arbetslöshetshistorik och färre månader med försörjningsstöd än genomsnittet för inskrivna på Jobbtorg.⁴

Tabell 4 Egenskaper för inskrivna vid Jobbtorgen och deltagare i Stockholmsjobb⁵

	Alla inskrivningar	Ungdoms- anställningar	Andra anställningar	Stockholms- värdar
Ålder	32,96	21,00	41,52	40,37
Kvinnor	0,47	0,43	0,61	0,27
Gifta	0,26	0,16	0,31	0,42
Hemmaparande barn	0,38	0,38	0,50	0,28
Universitetsutbildning	0,19	0,05	0,23	0,11
Gymnasium eller mindre	0,77	0,86	0,74	0,82
Okänd utbildning	0,05	0,08	0,02	0,07
Född utomlands	0,62	0,51	0,79	0,78
0-2 år sedan invandring	0,14	0,15	0,03	0,23
3-5 år sedan invandring	0,13	0,13	0,15	0,16
Född i Norden eller Västeuropa	0,05	0,02	0,05	0,03
Född i Östeuropa eller Centralasien	0,03	0,01	0,02	0,01
Född i Nord Afrika eller Mellanöstern	0,19	0,14	0,22	0,08
Född i Afrika, söder om Sahara	0,21	0,24	0,36	0,55
Född i annat land	0,15	0,09	0,14	0,11
Eget val att registreras på JT	0,06	0,19	0,23	0,01
Antal kvartal hos AF vid registrering på JT	3,63	1,87	13,58	7,55
Arbetsinkomster t-24, 1 000 SEK	50,73	25,58	26,62	34,04
FS, antal månader t-24	6,15	5,19	15,69	8,41
Antal	22 010	965	396	204

Not: t-24 refererar till 24 månader innan inskrivningen. JT = Jobbtorg. AF = Arbetsförmedlingen.
FS = Försörjningsstöd.

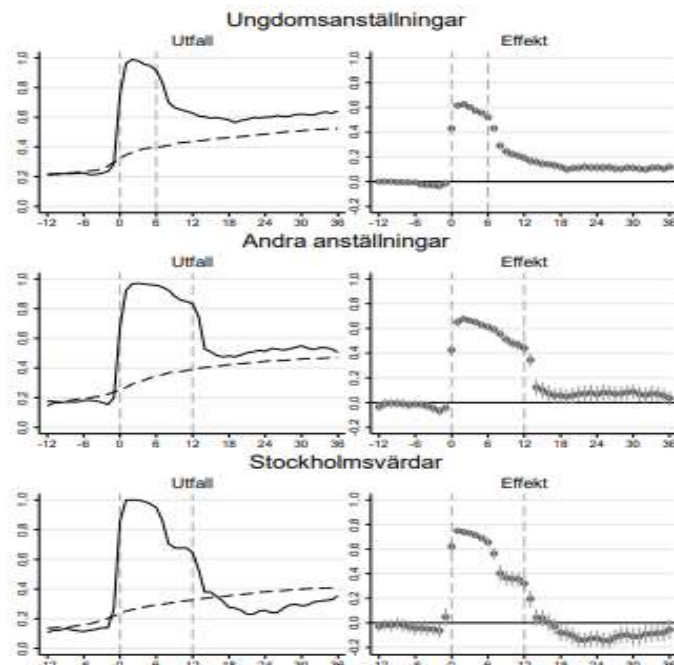
⁴ IFAU, Kommunal arbetsmarknadsanställning Väg till arbete eller a-kassa? 2021s. 9-10

⁵ IFAU, Kommunal arbetsmarknadsanställning Väg till arbete eller a-kassa? 2021s. 10

Sysselsättningseffekt

För ungdomsanställningar och andra anställningar är de som deltagit i ett Stockholmsjobb i högre grad sysselsatta även efter att insatsen avslutats. För ungdomsanställningar har deltagarna 10 procentenheter högre sysselsättning jämfört med jämförelsegruppen 36 månader efter insatsens start. För andra anställningar är skillnaderna något lägre och minskar mot slutet av uppföljningshorisonten. För personer som varit Stockholmsvärdar är andelen sysselsatta däremot lägre efter att insatsen avslutats än för den konstruerade jämförelsegruppen. 20–30 månader efter insatsens start har deltagarna 10–15 procentenheters lägre sysselsättning än jämförelsegruppen. Mot slutet närmar sig sysselsättningen jämförelsegruppen.⁶

Tabell 5 Andel med inkomst från arbete 12 månader före till 36 månader efter olika typer av Stockholmsjobb⁷

Färre tar emot försörjningsstöd, fler har a-kassa

Utvärderingen visar att sannolikheten att ta emot försörjningsstöd minskade för deltagarna medan sannolikheten att få ersättning från a-kassan ökade som en följd av de studerade Stockholmsjobben under tidsperioden. Resultatet visar att Stockholmsjobben i

⁶ IFAU, Kommunal arbetsmarknadsanställning Väg till arbete eller a-kassa? 2021 s. 12-14

⁷ IFAU, Kommunal arbetsmarknadsanställning Väg till arbete eller a-kassa? 2021 s. 13

genomsnitt minskar sannolikheten att ta emot försörjningsstöd bland deltagarna jämfört med den konstruerade jämförelsegruppen. Det gäller inte bara under tiden insatsen pågår utan även efter insatsens slut. För ungdomsanställningar beror detta framförallt på en ökad sannolikhet att faktiskt vara sysselsatt. Även gruppen andra anställningar har en högre sysselsättningsgrad än jämförelsegruppen. Däremot är färre sysselsatta bland de som varit Stockholmsvärdar jämfört med en likande grupp av arbetslösa som inte haft en tillfällig anställning inom Stockholmsjobb. Att andelen med försörjningsstöd minskar för Stockholmsvärdar kan förklaras av att de i mycket större utsträckning har a-kassa efter insatsens slut. Även bland deltagare i andra anställningar och ungdomsanställningar ökar andelen med a-kassa efter insatsen men för ungdomarna är ökningen betydligt mindre.⁸

Sammanfattningsvis konstaterar IFAU att utvärderingen finner framförallt positiva effekter av Stockholmsjobb och att kommunala arbetsmarknadsanställningar kan hjälpa deltagare som står långt från arbetsmarknaden till sysselsättning och högre inkomster. Men för att deltagarna inte bara ska byta försörjningsstöd mot a-kassa är det viktigt vilken typ av arbetsplats insatsen förläggs till.⁹

Förvaltningens kommentar

Utvärderingen visar på stor effekt på minskat behov av försörjningsstöd för samtliga studerade typer av Stockholmsjobb medan en positiv sysselsättningseffekt endast ses för ungdomsanställningar och andra anställningar (basanställningar). Det tyder på behov att utveckla insatsen Stockholmsvärd för att uppnå syftet att insatsen ska bidra till arbete och studier för personer som har en utsatt position på arbetsmarknaden. I det sammanhanget behöver hänsyn tas till att utvärderingen avser insatserna så som de såg ut under de studerade åren 2010-2015. Det har skett förändringar av Stockholmsjobb som insats sedan dess och särskilt av Stockholmsvärdar i syfte att stärka förutsättningarna för anställning på öppna arbetsmarknaden eller reguljära studier efter avslutad insats. De förändringar som har genomförts inom insatsen Stockholmsvärd är:

- Jobbcoacher har anställts med uppdrag att ge deltagarna stöd till vidare anställning och matcha till anställning på öppna arbetsmarknaden.

⁸ IFAU, Kommunal arbetsmarknadsanställning Väg till arbete eller a-kassa? 2021 s. 15-18

⁹ IFAU, Kommunal arbetsmarknadsanställning Väg till arbete eller a-kassa? 2021 s. 22

- Sedan 2015 har möjlighet att studera på 50 procent inom ramen för Stockholmsjobbet införts vilket ökar förutsättningarna att stärka kompetensen för deltagarna utifrån behov inom bristyrken för anställning på öppna arbetsmarknaden.
- Stöd ges tre månader efter anställningens slut vilket bland annat omfattar fortsatt matchning.
- Justering av ordinarie anställningstid från 12 månader till 10 månader (möjlighet till förlängning finns) för att öka incitament att planera för fortsatt försörjning genom anställning och minska incitament att övergå till A-kassa.

Dessa förändringar går väl i linje med de rekommendationer som IFAU lyft för att utveckla insatsen. Vidare resonemang om hur förvaltningen ser på fortsatt utveckling av Stockholmsjobb med fokus på insatsens effektivitet finns under rubriken *Fortsatt utveckling av Stockholmsjobb*.

Underlag från SCB

I syfte att mäta de långsiktiga effekterna av Jobbtorg Stockholms insatser på regelbunden bas beställer förvaltningen sedan 2020 underlag från SCB.

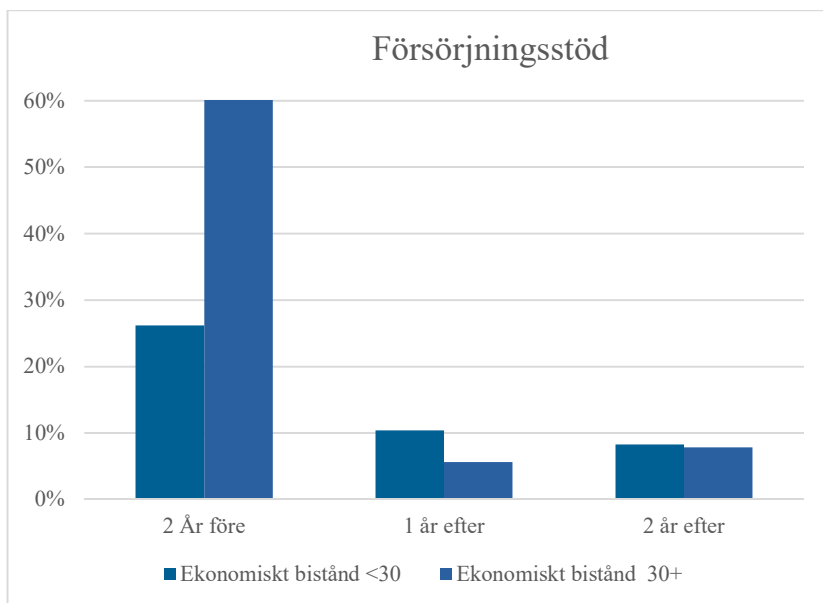
Den senaste uppföljningen, levererad september 2021, innefattar Stockholmsjobb och avser populationen *avslutade från Stockholmsjobb under 2016-2017*. För samtliga personer i populationen inhämtas information om huvudsaklig inkomstkälla samt bakgrund från SCB:s databaser. Huvudsaklig inkomstkälla grupperas i följande grupper: förvärvsarbete, studerande, arbetslös, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadspolitisk åtgärd samt övriga. För avslutade från Stockholmsjobb görs en jämförelse av huvudsaklig inkomstkälla ett respektive två år efter avslutat Stockholmsjobb med huvudsaklig inkomstkälla två år innan avslut. Mätpunkten två år innan avslutat Stockholmsjobb har valts för att minimera risken att det är förberedelserna inför anställningen eller anställningen under själva insatsen Stockholmsjobb som syns i resultatet.

Underlagen påvisar förändring för de individer som haft Stockholmsjobb utifrån huvudsaklig inkomstkälla i SCB:s databaser. Uppföljningen saknar jämförelsegrupp och resultaten kan däremot inte värderas mot motsvarande grupp som inte haft Stockholmsjobb som insats.

Minskat behov av försörjningsstöd

Underlaget påvisar tydlig förändring vad gäller minskat behov av försörjningsstöd. För deltagare över 30 år hade 60 procent försörjningsstöd två år innan avslutat Stockholmsjobb. Ett år efter avslutat Stockholmsjobb hade 6 procent ekonomiskt bistånd. Det är en effekt som även håller i sig på längre sikt då det endast skett en knapp ökning till 8 procent två år efter avslutad anställning. Även för deltagare under 30 år syns tydliga effekter på minskat behov av försörjningsstöd. I den yngre målgruppen är det dock inte lika stor andel som haft försörjningsstöd två år innan avslutat Stockholmsjobb som i den äldre målgruppen. Förändringen från två år innan avslutat Stockholmsjobb till ett år efter avslut visar på en minskning på 16 procentenheter, från 26 procent till 10 procent. Två år efter avslutat Stockholmsjobb har det sjunkit ytterligare till 8 procent.

Tabell 6 Ekonomiskt bistånd som huvudsaklig inkomstkälla 2 år före avslutat Stockholmsjobb samt 1 respektive 2 år efter avslutat Stockholmsjobb. Åldersindelade deltagare under 30 år och deltagare över 30 år.

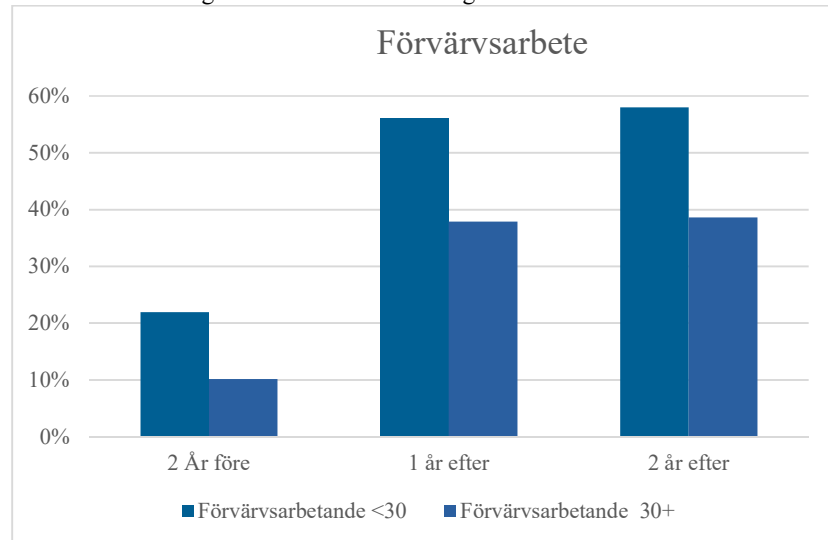

Förvärvsarbete

Underlaget påvisar även tydliga effekter på förvärvsarbete. I målgruppen över 30 år förvärvsarbetade endast 10 procent två år innan avslutat Stockholmsjobb medan 38 procent hade förvärvsarbete som främsta inkomstkälla ett år efter avslutat stockholmsjobb, en ökning på 28 procentenheter. I målgruppen under 30 år förvärvsarbetade 22 procent två år innan avslutat Stockholmsjobb och 56 procent ett år efter avslutad anställning, en ökning med 34 procentenheter. I såväl den unga som äldre målgruppen är även

detta en effekt som håller i sig vid mätpunkten två år efter avslutat Stockholmsjobb.

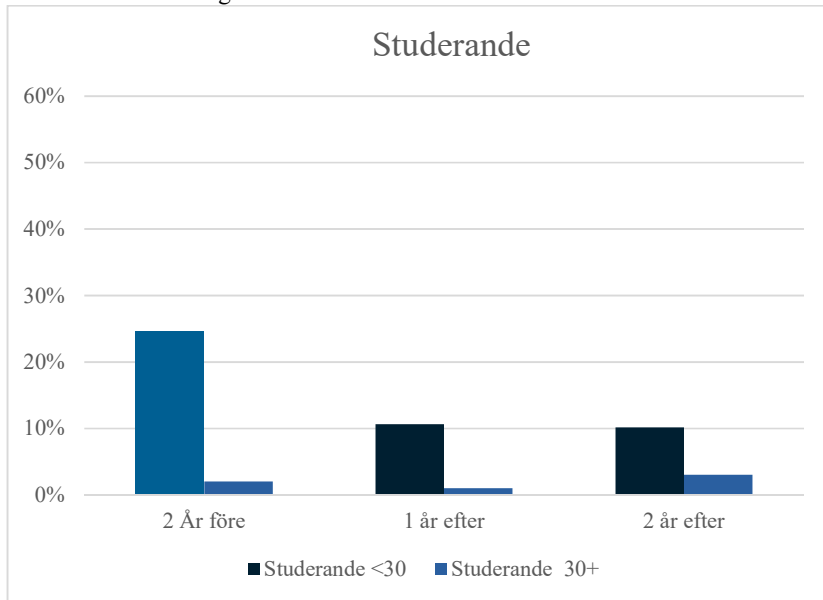
Tabell 7 Förvärsarbete som huvudsaklig inkomstkälla 2 år före avslutat Stockholmsjobb samt 1 respektive 2 år efter avslutat Stockholmsjobb. Åldersindelade deltagare under 30 år och deltagare över 30 år.

Studerande

När det gäller studier som huvudsaklig inkomstkälla visar underlaget att andelen unga som var studerande var högre två år innan avslutat Stockholmsjobb jämfört med ett respektive två år efter avslutat Stockholmsjobb. Hela 25 procent av målgruppen var studerande två år innan avslutat Stockholmsjobb jämfört med 11 och 10 procent ett respektive två år efter avslutad anställning. Minskningen är troligen en effekt av att en betydande andel av målgruppen studerade inom gymnasieskolan två år innan avslutat Stockholmsjobb. Även för målgruppen över 30 år syns en knapp minskning ett år efter avslutat Stockholmsjobb från 2 till 1 procent men en knapp ökning till 3 procent två år efter avslutad anställning.

Tabell 8 Studier som huvudsaklig inkomstkälla 2 år före avslutat Stockholmsjobb samt 1 respektive 2 år efter avslutat Stockholmsjobb. Åldersindelade deltagare under 30 år och deltagare över 30 år.

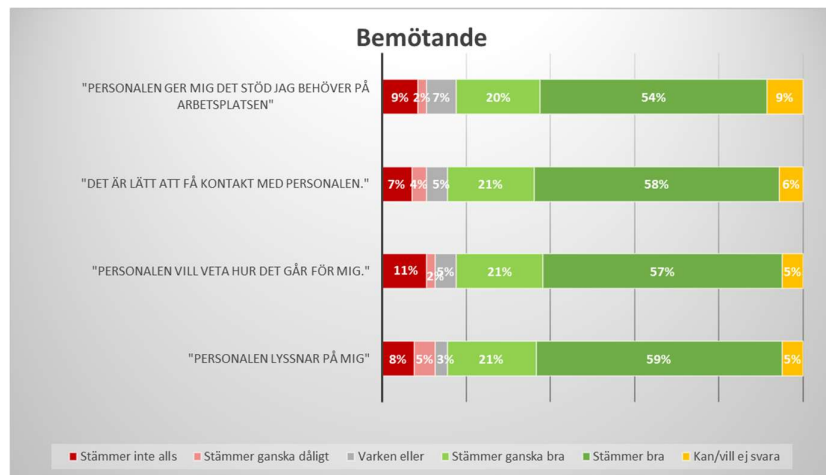

Enkätundersökning

Förvaltningen har genom enkätundersökning följt upp upplevd kvalitet hos deltagare i Stockholmsjobb och självskattning av upplevd progression. Enkätundersökningen genomfördes under september månad 2021 bland aspiranter som har ett pågående Stockholmsjobb i syfte att följa upp hur deltagarna upplever stödet som de får under anställningen och om Stockholmsjobbet har ökat deras chanser till jobb och/eller studier efter anställningen. Svarsfrekvensen uppgår till knappt 50 procent.

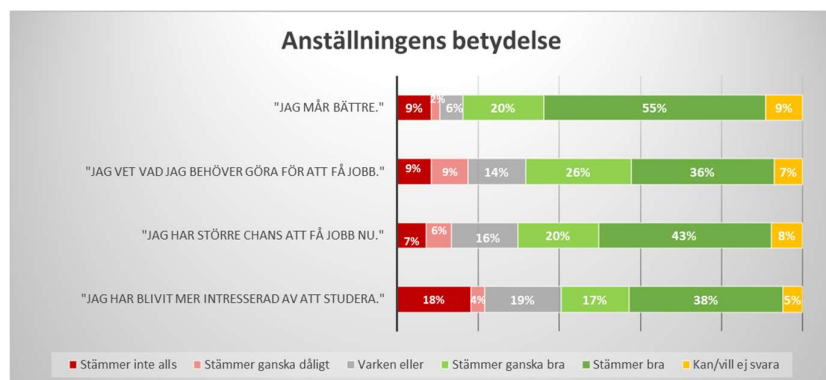
Bemötande

Fyra påståenden i enkäten rör upplevelsen kring bemötande från personalen på Jobbtorg Stockholm. Svaren avseende frågor om bemötande är övervägande positiva. Mellan 74 och 80 procent har svarat ”stämmer ganska bra” och ”stämmer bra” på följande påståenden: *personalen ger mig det stöd jag behöver på arbetsplatsen, det är lätt att få kontakt med personalen, personalen vill veta hur det går för mig och personalen lyssnar på mig.*

Anställningens betydelse

I enkäten ställdes även frågor om anställningens betydelse kopplat till studier, arbete och hälsa. Deltagarna ombads gradera påverkan utifrån fyra påståenden: *Jag mår bättre, Jag vet vad jag behöver göra för att få jobb, Jag har större chans att få jobb nu, jag har blivit mer intresserad av att studera.* Särskilt utmärkande är den stora andel som anser att måendet har förbättrats i och med Stockholmsjobbet, vilket 77 procent uppger *stämmer bra* eller *stämmer ganska bra*. 63 procent anger att de anser att de har större chans att få ett jobb och 55 procent anser att de har blivit mer intresserade av att studera. Inkomna svar avseende huruvida deltagaren upplever att det vet vad de behöver göra för att få arbete, tyder på att det behövs mer stöd kring nästa steg parallellt med Stockholmsjobbet, 62 procent har svarat att det *stämmer bra* eller *stämmer ganska bra* att de vet vad de behöver göra för att få jobb.

Andel som studerat under anställningen

Stockholmsjobben kan kombineras med utbildning, vilket innebär att den anställde har rätt att delta i utbildning på betald arbetstid. Utbildning under Stockholmsjobb inkluderar såväl kurser inom det

reguljära kursutbudet (sfi, grundläggande nivå eller gymnasiala yrkeskurser) som en deltagare väljer att studera samt yrkeskurser framtagna att kombineras med Stockholmsjobben. 46 procent uppger att de har studerat under anställningen. De som har studerat under anställningen har också i högre utsträckning angett att de blivit mer intresserade av att studera, 69 procent har svarat stämmer bra/granska bra jämfört med 43 procent av de som inte studerat. De som har studerat upplever också att de har större chans att få jobb 69 procent har svarat stämmer bra/granska bra jämfört med 57 procent bland de som inte studerat.

Fortsatt utveckling av Stockholmsjobb

Tillgänglig forskning om vad som har betydelse för arbetsmarknadsinsatsers effektivitet är relevant för den fortsatta utvecklingen av Stockholmsjobb. Följande faktorer visar på betydelse för effektivitet avseende huruvida insatsen leder till arbete eller studier för individen:

- Insatser som är kompetenshöjande/utbildningsinsatser
- Insatser som genomförs så nära ordinarie arbetsmarknaden som möjligt eller med nära koppling till den reguljära arbetsmarknaden
- Insatser som utgår från arbetsmarknadens behov och funktion
- Intensivt stöd till deltagaren och även parallellt stöd inom andra livsområden och samverkan med andra aktörer kring individen.

Stockholmsjobb inom ordinarie kommunala verksamheter/-anpassade anställningar

En av slutsatserna från IFAUs rapport är att arbetsplatsen där deltagaren är placerad under den tillfälliga anställningen spelar roll vilket de konstaterar ligger i linje med tidigare forskning som visar att subventionerade anställningar fungerar bättre ju närmare vanliga jobb de är. Merparten av Stockholmsjobben utförs på ordinarie arbetsplatser men förvaltningen ser också behov av att vissa Stockholmsjobb även fortsatt genomförs på anpassade arbetsplatser. För vissa individer finns behov av ett mer omfattande handledar- och arbetsledarstöd än vad som kan ges på ordinarie arbetsplatser. Förutom att stärka deltagarens kompetens och arbetslivserfarenhet innebär också Stockholmsjobbet ibland en större livsstilsförändring. Det gäller inte minst målgruppen för arbetslagsanställningar som tidigare befunnit sig i kriminella eller socialt utsatta sammanhang. Stockholmsjobben som genomförs på anpassade arbetsplatser fyller en viktig funktion i de syftena.

För de anställningar som genomförs på anpassade anställningar är det särskilt viktigt att skapa kopplingar till den ordinarie arbetsmarknaden t.ex. genom praktik, vidare matchning och samverkan med arbetsgivare för anställning efter insatsen samt kompetensutveckling kopplat till bristyrken och branschbehov.

Tillgång till kvalitativa arbetstillfällen

Förvaltningen kan konstatera att konkurrensen om platser för Stockholmsjobb, feriejobb, offentligt skyddade anställningar, praktikplatser och APL-platser är stor inom stadens verksamheter. Ökade satsningar på statliga arbetsmarknadsåtgärder som Extratjänster ökar ytterligare förväntningarna på kommunens verksamheter att erbjuda platser. Konkurrensen om platser har påverkan på möjligheten att finna kvalitativa arbetsplatser inom Stockholmsjobben. Det har inte minst märkts under pandemin då många av stadens arbetsplatser inte kunnat tillhandahålla platser för olika arbetsmarknadsinsatser. Även bortsett från pandemin har konkurrensen om platser hos stadens arbetsgivare ökat markant. Förvaltningen anser att det är viktigt med tydliga uppdrag till stadens nämnder och bolag att bidra aktivt till att främja sysselsättning hos grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Förvaltningen ser även en utveckling där färre personer som haft Stockholmsjobb får fortsatt anställning på den arbetsplats där de haft sin anställning eller inom samma bransch. Personer som deltar i stadens arbetsmarknadsinsatser utgör en viktig resurs för stadens kompetensförsörjning och förvaltningen anser att det finns förutsättningar att utveckla Stockholmsjobben så att de i större utsträckning kan bidra till stadens kompetensförsörjningsbehov. Ett verktyg som förvaltningen avser att använda i större utsträckning i arbetet med att finna arbetstillfällen för Stockholmsjobb som är anpassade utifrån individens förutsättningar och stadens verksamheters behov är arbetsdifferentiering.

Arbetsdifferentiering är en arbetsmetod för att identifiera, tidsätta och kravställa arbetsuppgifter och moment i en verksamhet. Syftet är att bredda rekryteringsunderlaget och öka möjligheten för fler att delta i arbetslivet oavsett funktionsförmåga. Det ska också bidra till ett bättre resursutnyttjande då befintliga medarbetare får möjlighet att arbeta på toppen av sin förmåga och nya medarbetare med ett annat kostnadsläge erbjuds att komma in.

För att öka tillgången till kvalitativa arbetsplatser för Stockholmsjobb med nära koppling till den reguljära arbetsmarknaden anser förvaltningen vidare att det skulle vara en stor fördel om

Stockholmsjobb kunde utföras hos stadens upphandlade leverantörer. Enligt bedömning från stadens juridiska avdelning kan visst arbete utföras inom stadens kompetensenliga verksamheter som utförs hos stadens entreprenörer. En förutsättning är att det endast avser kvalitetshöjande insatser inom ramen för uppdraget men som ligger utanför bolagets avtalade åtaganden. Arbetsuppgifterna får inte undantränga ordinarie arbetskraft eller konkurrera med ordinarie semestervikariat eller övriga vikariat. Förvaltningen avser att fortsätta klargöra förutsättningar för hur detta skulle kunna användas inom ramen för Stockholmsjobb.

Övergångar till öppna arbetsmarknaden

För de allra flesta som har anställning efter sitt Stockholmsjobb innebär det en anställning på annan arbetsplats på öppna arbetsmarknaden och inte fortsatt anställning på arbetsplatsen för Stockholmsjobbet. För att öka insatsens effektivitet med målsättningen att deltagaren efter avslutad insats arbetar eller studerar ser förvaltningen behov av följande:

- Utveckla arbetssätt där tydliga lärandemål formuleras och följs upp för deltagare i Stockholmsjobb kopplat till ett slutmål om anställning inom viss bransch på öppna arbetsmarknaden. Utifrån det kopplas även utbildningsbehov i kombination med anställningen.
- För att öka individens chanser till att etablera sig på öppna arbetsmarknaden kan insatsen innefatta APL/praktik hos annan arbetsgivare än den där Stockholmsjobbet utförs. Det omfattar även privata arbetsgivare och kan godkännas för upp till fyra veckor. Förvaltningen anser att denna möjlighet kan användas i större utsträckning och utvecklas genom samverkan med arbetsgivare inom bristyrken i kombination med övriga kompetenshöjande-/utbildningsinsatser för att skapa övergångar till reguljära arbetsmarknaden.
- Utveckla Stockholmsjobb som sammanhållna koncept inom några bristyrkesbranscher där insatsen både ger praktisk arbetslivserfarenhet och utbildning för anställningen inom branschen.
- Utveckla samverkan med arbetsgivare inom bristyrkesbranscher, integrationspaktens medlemmar och tydligare koppling mellan sociala krav i upphandling för att skapa tydliga övergångar till reguljära arbetsmarknaden efter avslutat Stockholmsjobb.
- Behov av att hitta en struktur i samverkan med Arbetsförmedlingen gällande beslut om lönesubventioner.